



Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 19 март 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: февруари 2021 година

- По падот во јануари, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во февруари 2021 година, оствари месечен раст од 0,8%, којшто во најголем дел се должи на повисоките депозитни пари³, при помал раст и кај краткорочните депозити, а во услови на пад кај долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек. Во февруари, годишната стапка на раст забрза достигнувајќи 9,7% и главно произлегува од зголемувањето на депозитните пари, краткорочните депозити и готовите пари во оптек, при пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	1.2021	2.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	1.2021	2.2021	1.2021	2.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	484,490	488,223	8.9	9.8	6.9	6.9	7.7	8.2	-0.5	0.8
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	433,902	437,578	8.3	9.7	7.6	8.0	9.0	9.7	-0.5	0.8
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	43,405	43,293	21.3	26.3	24.9	21.0	27.3	23.2	-0.7	-0.3
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	432,539	436,236	8.3	8.4	6.1	5.9	6.3	7.1	-0.5	0.9
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	119,518	120,083	12.5	11.2	8.0	10.1	12.0	13.7	-3.0	0.5
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	82,808	82,885	13.8	9.3	5.4	5.4	9.2	9.7	-4.1	0.1
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	36,709	37,198	9.5	15.9	14.9	22.8	18.8	23.7	-0.5	1.3
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	285,657	289,395	8.6	8.7	6.1	4.6	4.7	5.2	0.2	1.3
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	150,011	153,096	11.9	10.1	6.2	3.3	3.9	4.5	-0.6	2.1
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	135,646	136,299	5.1	7.1	6.0	6.2	5.7	5.9	1.1	0.5
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	356,943	358,476	5.8	6.6	7.3	4.7	4.6	4.4	-0.1	0.4
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	169,440	169,979	1.8	4.6	5.2	1.1	1.6	1.4	-0.2	0.3
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	102,625	102,910	0.4	3.3	2.7	-0.9	-0.1	-0.5	-0.1	0.3
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	66,815	67,069	4.0	6.9	9.3	4.3	4.3	4.5	-0.5	0.4
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	185,851	186,847	10.1	8.8	9.5	8.0	7.4	7.1	0.0	0.5
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	105,161	105,852	8.8	8.7	12.0	10.5	9.7	9.6	0.1	0.7
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	80,689	80,995	11.9	8.9	6.4	5.0	4.6	4.1	-0.1	0.4

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

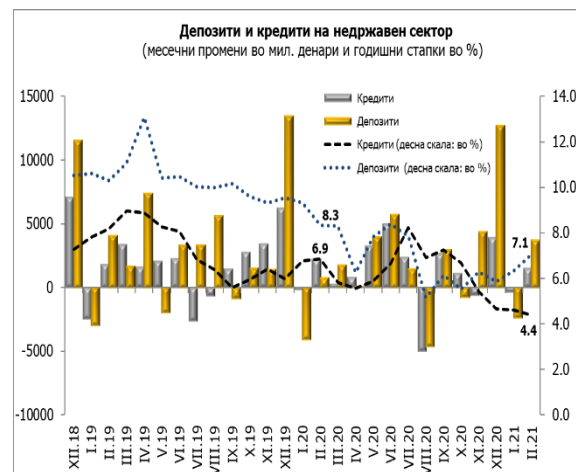
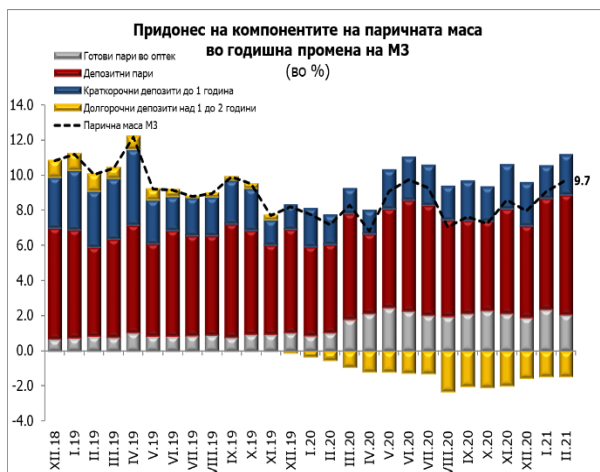
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.



Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити**⁶, во февруари, се повисоки за 0,9% на месечна основа, во најголем дел како резултат на зголемувањето на депозитите на секторот „домаќинства“, при умерен раст и на депозитите на корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните депозити се зголемени за 7,1%, при речиси еднаков раст на депозитите кај двата сектора.
- Во февруари, **вкупните кредити**⁷, бележат месечен раст од 0,4%, додека на годишна основа се повисоки за 4,4%. Нагорната промена на месечно и годишно ниво е под влијание на зголеменото кредитирање кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“.



Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸



Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.



Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во февруари, се зголемени за 0,5% на месечно ниво. Притоа, растот во најголем дел е резултат на зголемувањето на краткорочните депозити во странска валута и депозитните пари, во услови на пад кај долгорочните депозити во денари. Анализирани на годишна основа, депозитите на корпоративниот сектор се повисоки за 13,7%, заради растот на депозитните пари и краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, при остварен пад кај краткорочните и долгорочните депозити во денари.
- Во февруари, **кредитите на корпоративниот сектор**⁹ бележат месечно зголемување од 0,3%, при речиси еднаков раст на кредитирањето во денари и странска валута (малку поизразен кај кредитите во денари). На годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор се повисоки за 1,4%, во целост како резултат на растот на кредитите во странска валута.



2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰



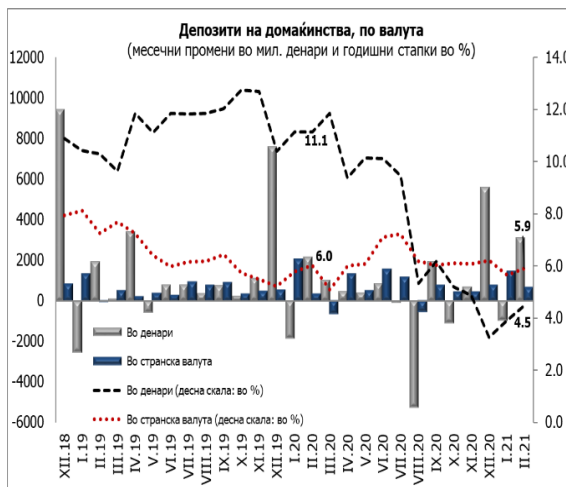
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

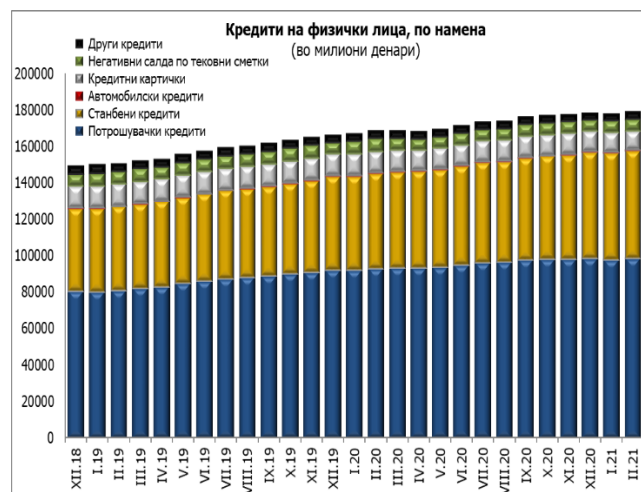
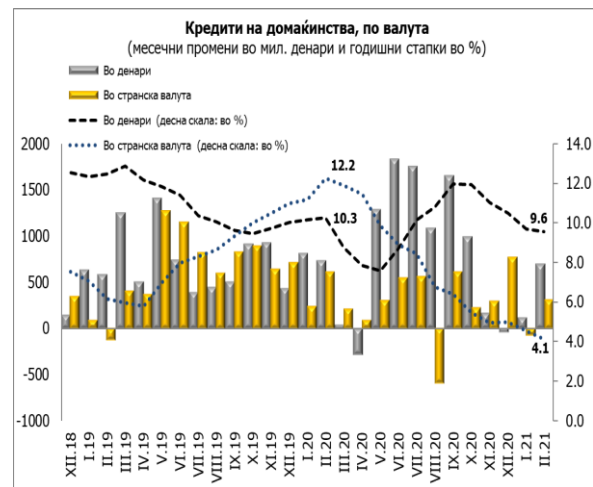


Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај вкупните **депозити на домаќинствата**, во февруари, е забележан месечен раст од 1,3%, којшто во најголем дел се должи на зголемените депозитни пари, при помал раст и кај краткорочните депозити во странска валута. Во споредба со истиот период претходната година, овие депозити се зголемени за 5,2%, во целост под влијание на повисоките депозитни пари и краткорочни депозити во странска валута, во услови на пад кај останатите компоненти.
- Во февруари, **кредитите на домаќинствата** се зголемени за 0,5% и 7,1%, на месечна и годишна основа, соодветно. Анализирани по валута, кредитите во денари имаат поизразен придонес кон нагорната промена на месечно и годишно ниво.



Извор: НБРСМ.



Извор: НБРСМ.



Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	1.2021	2.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	1.2021	2.2021	1.2021	2.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	98,023	98,601	13.5	10.0	9.9	6.9	6.3	6.0	-0.8	0.6
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	58,548	59,229	13.9	13.8	14.0	13.6	13.0	12.7	0.4	1.2
Автомобилски кредити	306	292	291	282	276	267	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-10.5	-13.0	-1.9	-3.3
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,900	10,644	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-8.0	-9.2	-2.7	-2.3
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,352	6,258	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	-8.1	-9.3	9.2	-1.5
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	3,800	3,763	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-6.9	-6.7	-1.8	-1.0

Извор: НБРСМ.

- Во февруари, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, бележат месечен раст за 0,6% и 1,2%, соодветно, при годишен раст од 6,0% и 12,7%, соодветно. Кај **автомобилските кредити**, овој месец, е остварен пад за 3,3% и 13,0%, на месечно и годишно ниво, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички**, во февруари, бележат месечен и годишен пад од 2,3% и 9,2%, соодветно, додека **негативните салда на тековните сметки** се намалени за 1,5% и 9,3% на месечна и годишна основа, соодветно. Кај кредитите одобрени врз **други основи**, овој месец, е забележано месечно и годишно намалување од 1,0% и 6,7%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf



**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 април 2021 година (референтен пресек заклучно со март 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).